

Till Kommunstyrelsen

För kännedom Kommunfullmäktige

Missiv: Granskning av bokslut och årsredovisning 2018

Kommunrevisorerna har genomfört granskning av bokslut och årsredovisning 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL1 bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande.

Kommunen följer inte KRL2kap 5 § 4, Pensionsutbetalningar, då pensionsmedel intjänade t.o.m. 1997 som redovisas avsättning i balansräkningen i stället för som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Kommunens redovisning av pensioner innebär också att årets resultat är väsentligt högre redovisat än om lagen följts. Kommunen har på ett tydligt och utvecklat sätt redovisat fullfundsmodellens effekter i förhållande till om kommunen redovisat enligt blandmodellen.

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att kommunen, förutom ovanstående, i huvudsak efterlever RKR3s rekommendationer.

Vår bedömning är att kommunen uppfyller balanskravet. Det ska dock poängteras att om kommunen redovisat pensionerna enligt blandmodellen hade inte balanskravet uppfyllts.

Vi bedömer att årsredovisningen, med undantag för kommunens val att redovisa pensionerna enligt fullfundsmodellen, ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

Kommunens nettokostnad (inkl finansnetto) i relation till skatteintäkter och statsbidrag uppgår till 99,8 % för 2018. Det är något högre än föregående år då relationen uppgick till 96,4 %. Förändringen jämfört med föregående år förklaras framförallt att intäkter från tomtförsäljning har varit lägre 2018.

Nettokostnadsandelen är ett viktigt nyckeltal som beskriver driftkostnader i förhållande till de intäkter kommunen har. Om kommunen överstiger 100 % innebär det att den löpande driften är dyrare än de skatteintäkter som kommunen erhåller. Det är viktigt att följa denna utveckling så att det finns utrymme att stoppa negativa trender som är kostnadsdrivande.

Revisionen konstaterar att socialnämnden 2018 uppvisar ett underskott om 33,9 mnkr. Med anledning av nämndens betydande underskott har vi genomfört möten med företrädare för socialnämnden och utfört en särskild granskning av nämndens ekonomi

¹ Kommunallag (2017:725)

² Kommunal redovisningslag

³ Rådet för kommunal redovisning

under 2018. Vår sammanfattande bedömning är att socialnämnden inte har haft en tillfredsställande kontroll på ekonomin under 2018. Vi uppfattar också att nämnden inte har agerat på ett tillfredsställande sätt när de ekonomiska prognoserna pekat på betydande ekonomiska underskott.

Avseende kommunstyrelsens uppsikt kan revisionen konstatera att styrelsen tagit sitt ansvar genom att hålla regelbundna möte med socialnämnden. Vi menar dock att styrelsen borde ha ställt större krav på socialnämnden att redovisa åtgärdsförslag med beräkningar av ekonomiska effekter och konsekvensanalyser.

Fullmäktige har fastställt följande finansiella mål - Arboga ska ha en god ekonomisk hushållning.

I den av fullmäktige fastställda budgeten för år 2018, *Strategisk och ekonomisk plan för 2018-2020*, finns ett övergripande finansiellt mål med två finansiella mått formulerade:

”Arboga kommun har god ekonomisk hushållning”

Till målet är följande mått kopplade:

- Resultatet exklusive jämförelsestörande och extraordinära poster ska under mandatperioden i genomsnitt årligen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Resultatet vid årsbokslutet 2018 visar på överskott, +6,6 mkr vilket motsvarar 0,8 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Målvärdet är inte uppnått, även om kommunen missar målet med liten marginal.

- Soliditeten, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska i slutet av varje mandatperiod vara lägst den nivå som gällde vid mandatperiodens början med oförändrade redovisningsprinciper.

Soliditeten uppgick till 23,5 % och ska i slutet av mandatperioden år 2018 lägst uppgå till 16,9 % som var soliditeten vid mandatperiodens början. Kommunen har ett delmål för 2018 som var 21,6 %, detta delmål uppnår kommunen för 2018.

Vi konstaterar därmed att ett av de av fullmäktige antagna finansiella måtten uppnås år 2018 och ett har inte uppnåtts.

I den av fullmäktige fastställda budgeten för år 2018 finns totalt nio övergripande verksamhetsmål formulerade. Av de 21 mått som beslutats har åtta stycken uppnåtts, sex stycken har delvis uppnåtts, ett mått har inte uppnåtts och åtta av måtten har inte mätts under året då de mäts via SCB:s medborgarundersökning KKiK⁴.

Kommunen gör en samlad bedömning som baseras på resultatet från mätningarna av de strategiska områdena, bedömningen är att måluppfyllelsen är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhets mål för god ekonomisk hushållning.

⁴ Kommunens kvalitet i korthet

Vår bedömning är att kommunens resultat för 2018 i allt väsentligt är i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning.

Den bifogade rapporten har antagits vid revisionsammansättningen 2019-04-15.

Bifogad rapport samt styrelsens svar på granskningen kommer att finnas tillgängligt på kommunens hemsida under "Revisorer".

Kommunrevisionen emotser svar (med kopia till Karin Helin Lindkvist, karin.helin-lindkvist@kpmg.se KPMG) från kommunstyrelsen 2019-09-30.

För Kommunrevisorerna i Arboga kommun 2019-04-15

Jan Erik Isaksson
Ordförande i kommunrevisionen

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

Rapport

Arboga kommun

KPMG AB

2019-04-15

Antal sidor 14

Arboga kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-04-15

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
1.1	Räkenskaperna och årsredovisningen	2
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	2
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte och revisionsfråga	4
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod och avgränsningar	4
2.4	Ansvarig nämnd	5
2.5	Projektorganisation	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Årsredovisningen	6
3.2	Redovisningsprinciper	6
3.3	Balanskrav	7
3.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	8
3.5	Resultaträkning	10
3.6	Driftsredovisning	11
3.7	Balansräkning	11
3.8	Kassaflöde	12
3.9	Investeringsredovisning	12
3.10	Sammanställd redovisning	13

1 Sammanfattning

Vi har av Arboga kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2018. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.1 Räkenskaperna och årsredovisningen

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Årets resultat uppgår till 6,6 mkr, vilket motsvarar 0,8 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet för år 2018 påverkas negativt av verksamheternas negativa budgetavvikelser. Socialnämnden sticker ut negativt i detta avseende och uppvisar en negativ avvikelse på - 33,9 mnkr, nämndernas samlade budgetavvikelse landar på - 28,7 mnkr. Nämndernas resultat kompenseras av budgetöverskott inom finanserna samt utdelningar från Kommuninvest samt Mälarenergi, utan dessa utdelningar hade kommunen uppvisat ett negativt resultat för 2018.
- Årsredovisningen har inte upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed i och med att kommunen valt att redovisa pensionsutbetalningar enligt fullfundsmodellen. Arboga kommun har dock på ett tydligt sätt redovisat denna avvikelse i årsredovisningen samt även beskrivit vilken ekonomisk effekt detta får. Se vidare avsnitt 3.1. Vi har också noterat en avvikelse från god redovisningssed avseende periodisering av statsbidrag från Migrationsverket. Se vidare i avsnitt 3.7.

Vi bedömer att årsredovisningen, med undantag för ovan nämnda avvikelser, ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Resultatet enligt årsredovisningen är enligt vår bedömning förenligt med det fastställda finansiella målen. Kommunens samlade uttalande om måluppfyllelse finns beskrivet i årsredovisningen, kommunen gör en samlad bedömning av resultatet av de två finansiella målen tillsammans med övriga verksamhets mål, bedömningen är att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning. Sammantaget gör vi samma

¹ Kommunallag (2017:725)

Arboga kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-04-15

bedömning, vi anser att resultatet i årsredovisningen är förenligt med det av fullmäktige fastställda finansiella målet för god ekonomisk hushållning.

Verksamhetsmässiga mål

Kommunstyrelsen har redovisat en samlad bedömning av varje verksamhetsmål som är tydlig och väl utvecklad. Av årsredovisningen framgår vilka aktiviteter/insatser kommunen genomfört per verksamhetsmål. Kommunens samlade bedömning är att man utifrån resultatet av målarbetet uppfyller god ekonomisk hushållning.

Vår samlade bedömning överensstämmer med kommunens bedömning, kommunen uppnår målsättningarna för god ekonomisk hushållning. Av de 15 mål som mätts har åtta mål uppnåtts, sex delvis uppnåtts och ett har inte uppnåtts.

Vår bedömning är således att resultatet enligt årsredovisningen i allt väsentligt är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

Arboga kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-04-15

2 Bakgrund

Vi har av Arboga kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2018. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

2.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL² och Skyrev³. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Sammanställd redovisning
- Tilläggsupplysningar.

² Sveriges Kommuner och Landsting

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Arboga kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-04-15

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter kommunen har erhållit från pensionsadministratören KPA. Vi har i vår granskning inte gjort någon aktuariell granskning.

Granskningen har genomförts genom:

- Studier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen samt för revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är faktagranskad av economichef.

2.5 Projektorganisation

Granskningen har genomförts av auktoriserad revisorer Denice Nyström och Nils Nordqvist samt David Bäcker, Certifierad kommunal yrkesrevisor.

3 Resultat av granskningen

3.1 Årsredovisningen

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2018. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen.

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av KRL, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen, med undantag för kommunens val att redovisa pensionerna enligt fullfundsmodellen, ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

Redovisningsfrågan kring fullfundsmodellen har debatterats under lång tid, inte minst i framtagandet av den nya kommunala redovisningslagen som trädde i kraft 2019-01-01. En av huvudfrågorna i förändringsprocessen av denna lag har varit just hanteringen av pensionerna, när den nya lagen väl fastställdes var dock blandmodellen fortfarande god redovisningssed även om en ny utredning kring den bokföringsmässiga hanteringen av pensioner sjösattes. Således konstaterar vi att Arboga kommun inte följer god sed avseende redovisningen av kommande pensionsutbetalningar.

Som avsättning till pensioner intjänade till och med år 1997 redovisar kommunen 299,7 mnkr i balansräkningen i stället för som en upplysning utanför balansräkningen. Kommunens sätt att redovisa pensioner innebär också att årets resultat är 15,1 mnkr högre än vad som hade varit fallet om lagen följts. Av årsredovisningen framgår emellertid en tydligt utvecklad beskrivning kring effekten av att kommunen valt att redovisa pensioner enligt fullfundsmodellen.

Vi bedömer i allt väsentligt att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

3.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att kommunens ambition är att redovisningen skall följa KRL och RKR:s rekommendationer, vilket innebär god kommunal redovisningssed, med vissa avvikelser.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med ekonomikontoret samt översiktlig avstämning av kommunens årsredovisning mot RKR:s gällande rekommendationer.

Bedömning

Kommunen följer inte KRL kap 5 § 4, Pensionsutbetalningar. Kommunen redovisar pensionsmedel intjänade t.o.m. 1997 som avsättning i balansräkningen i stället för som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Kommunens redovisning av pensioner innebär också att årets resultat är väsentligt högre redovisat än om lagen följts, se

2019-04-15

även avsnitt 3.1 ovan. Kommunen har på ett tydligt och utvecklat sätt redovisat fullfundsmodellens effekter i förhållande till om kommunen redovisat enligt blandmodellen.

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att kommunen, förutom ovanstående, i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

3.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i KRL och KL.

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Från och med 2013 har kommuner och kommunalförbund möjlighet att använda sig av de nya reglerna om resultatutjämningsreserv, RUR. Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. RUR är frivillig att tillämpa, de kommuner och landsting som tänker göra det måste besluta om hur reserven ska hanteras. Detta ska framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska besluta om.⁴

Kommunfullmäktige i Arboga kommun beslutade att från och med år 2014 införa RUR. Kommunen har inte under 2018 gjort någon avsättning till RUR då resultatet understiger 1 % av skatteintäkter och generella bidrag.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 6,6 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår årets realisationsvinster, -2,3 mnkr från årets resultat, i enlighet med gällande principer. Justerat resultat enligt balanskravet uppgår därmed till 4,3 mnkr.

Bedömning

Att beakta är att kommunens felaktiga sätt att redovisa pensioner (fullfundsmodellen) leder till att pensionskostnaderna för 2018 minskar med 15,1 mnkr. Detta förhållande med lägre kostnader omkring 15 mnkr per år har funnits sedan övergången till fullfondmodellen och kommer även att finnas framgent om kommunen fortsätter att redovisa enligt fullfundsmodellen.

För 2018 blir effekten att kommunen, om man följt god redovisningssed och använt blandmodellen, skulle ha haft ett underskott om 10,8 mnkr i balanskravsutredningen. Således hade kommunen haft ett krav på sig om att inom tre år återställa detta underskott. Balanskravsutredningen skall dock inte justeras på grund av fel i bokföringen eller avsteg från god redovisningssed varför vi i vår rapport endast upplyser om dessa förhållanden.

⁴ Kommunallagen 11 kap 14 § samt Kommunal redovisningslag 4 kap 4 §

Vår bedömning är att kommunen uppfyller balanskravet.

3.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Fullmäktige i Arboga kommun har i budget för 2018, *Strategisk och ekonomisk plan för 2018-2020*, antagit en vision fram till år 2030 som lyder *Arboga – plats för inspiration*. För att uppnå visionen mynnar den ut i följande strategiska områden:

- Inspirerande livsmiljö
- Inspirerande livslångt lärande
- Inspirerande arbete
- Inspirerande organisation

Inom de strategiska områdena finns tio kommunövergripande mål och 23 mått för de kommande åren varav 15 mått är mätta under 2018. Åtta av målen baseras på SCB:s medborgarundersökning "KKiK" som genomförs vartannat år, ingen mätning finns tillgänglig för 2018. Kommunstyrelsens avstämning av den samlade måluppfyllelsen sker per strategiskt område, övergripande mål samt per mått i form av en mätare som visar rött, gult och grönt. Kommunstyrelsen gör en samlad bedömning av de fyra strategiska områden där *Inspirerande livsmiljö* och *Inspirerande lärande* får ett knappt grönt betyg, *Inspirerande organisation* ett gult betyg och *Inspirerande arbete* ett grönt betyg. Kommunens samlade bedömning utifrån resultatet av samtliga strategiska områden är att resultatet är tillräckligt för att kommunen ska anses uppfylla kriterierna för god ekonomisk hushållning.

3.4.1 Finansiella mål

I den av fullmäktige fastställda budgeten för år 2018, *Strategisk och ekonomisk plan för 2018-2020*, finns ett övergripande finansiellt mål med två finansiella mått formulerade:

Mål 10: Arboga kommun har god ekonomisk hushållning

Mått 10:1: Resultat

Resultatet exklusive jämförelsestörande och extraordinära poster ska under mandatperioden i genomsnitt årligen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Mått 10:2: Soliditet

Soliditeten, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska i slutet av varje mandatperiod vara lägst den nivå som gällde vid mandatperiodens början med oförändrade redovisningsprinciper.

Arboga kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-04-15

Kommunen beskriver tydligt i sitt budgetdokument att dessa förutsättningar och resultat är viktiga för att uppfylla kraven på god ekonomisk hushållning.

Av årsredovisningen framgår bedömning av måluppfyllelsen av de finansiella måtten under det strategiska målet *"Inspirerande organisation"*.

Bedömning

Vi noterar att resultatet vid årsbokslutet 2018 visar på överskott, +6,6 mkr. Detta motsvarar 0,8 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning vilket innebär att målvärdet därmed är inte uppnått, även om kommunen missar målet med liten marginal.

Soliditeten uppgick till 23,5 % och ska i slutet av mandatperioden år 2018 lägst uppgå till 16,9 % som var soliditeten vid mandatperiodens början. Kommunen har ett delmål för 2018 som var 21,6 %, detta delmål uppnår kommunen för 2018.

Vi konstaterar därmed att ett av de av fullmäktige antagna finansiella måtten uppnås år 2018 och ett har inte uppnåtts.

Kommunen gör en samlad bedömning av resultatet av dessa två finansiella mål tillsammans med övriga verksamhets mål, bedömningen är att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning. Sammantaget gör vi samma bedömning, vi anser att resultatet i årsredovisningen i allt väsentligt är förenligt med det av fullmäktige fastställda finansiella målen för god ekonomisk hushållning.

3.4.2 Verksamhetsmål

I den av fullmäktige fastställda budgeten för år 2018 finns totalt tio övergripande verksamhetsmål formulerade.

- Mål 1: Arboga växer och utvecklas
- Mål 2: Arboga är tryggt och säkert
- Mål 3: Arboga är inkluderande och tillgängligt
- Mål 4: Arboga är ekologiskt hållbart
- Mål 5: Arboga inspirerar till livslångt lärande
- Mål 6: Arboga har ett gott näringslivsklimat
- Mål 7: I Arboga finns goda möjligheter till arbete
- Mål 8: Arboga kommun ger ett gott bemötande och god service
- Mål 9: Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare
- Mål 10: se ovan i avsnitt 3.4.1

Arboga kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-04-15

Under rubriken *Strategiska områden* på sidan 11 redovisas måluppfyllelsen kopplat till de fyra strategiska områdena. Av de 23 mått (21 mått, exkl. finansiella) som beslutats har åtta stycken uppnåtts, sex stycken har delvis uppnåtts, ett mått har inte uppnåtts och åtta av måtten har inte mätts under året då de mäts via SCB:s medborgarundersökning KKiK.

Bedömning

Kommunstyrelsen har redovisat en samlad bedömning av varje verksamhetsmål som är tydlig och väl utvecklad. Av årsredovisningen framgår vilka aktiviteter/insatser kommunen genomfört per verksamhetsmål. Vi anser att kommunen styrmodell i stort presenteras på ett bra sätt i årsredovisning, kommunen sammanfattar resultatet av årets mätningar per strategiskt område på ett tydligt sätt. Vi anser dock att samtliga mål ska kunna följas upp årligen.

Kommunen gör en samlad bedömning som baseras på resultatet från mätningarna av de strategiska områdena, bedömningen är att måluppfyllelsen är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhets mål för god ekonomisk hushållning.

Vår bedömning är att kommunens resultat för 2018 i allt väsentligt är i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning.

3.5 Resultaträkning

KOMMUN

<i>Belopp i mkr</i>	2018	Budget 2018	2017	2016
Verksamhetens nettokostnader	-818,3	-801,9	-775,5	-716,0
Förändring i %, jmf med föregående år	5,5		8,3	-1,4
Skatteintäkter och statsbidrag	806,2	806,4	787,1	760,2
Förändring i %, jmf med föregående år	2,2		3,5	5,8
Finansnetto	13,5	3,6	16,4	16,7
Årets resultat	6,6	8,1	18,7	89,3
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag %	99,8	98,4	96,4	92,0

Kommentar

Kommunens nettokostnad (inkl finansnetto) i relation till skatteintäkter och statsbidrag uppgår till 99,8 % för 2018. Det är något högre än föregående år då relationen uppgick till 96,4 %. Förändringen jämfört med föregående år förklaras framförallt att intäkter

från tomtförsäljning har varit lägre 2018. Nettokostnadsandelen är ett viktigt nyckeltal som beskriver driftkostnader i förhållande till de intäkter kommunen har. Om kommunen överstiger 100 % innebär det att den löpande driften är dyrare än de skatteintäkter som kommunen erhåller. Det är viktigt att följa denna utveckling så att det finns utrymme att stoppa negativa trender som är kostnadsdrivande.

Kommunen har under 2018 redovisat realisationsvinster från försäljning av framförallt tomter men även fastigheter som totalt uppgår till 3,7 mnkr samt utdelningar från Mälarenergi och Kommuninvest om 11,4 mnkr. Utan dessa engångsintäkter skulle kommunens resultat vara negativt.

3.6 Driftsredovisning

Kommunen redovisar en driftsredovisning där nämnderna visar en avvikelse mot budget på -28,7 mnkr. Teknisk nämnd och kommunstyrelsen uppvisar båda en positiv budgetavvikelse om ca 5 mnkr vardera medans barn- och utbildningsnämnden uppvisar en negativ budgetavvikelse med motsvarande belopp, ca -5 mnkr. Socialnämnden är den nämnd som sticker ut, nämnden uppvisar en negativ budgetavvikelse om -33,9 mnkr. Överskottet för teknisk nämnd utgörs av realisationsvinster vid fastighetsförsäljning samt exploateringsresultat. Socialnämndens underskott beror framförallt på ökade placeringskostnader av barn, unga och vuxna samt ensamkommande barn och unga.

3.7 Balansräkning

Belopp i mkr	Kommunen		Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Balansomslutning	1 426,4	1 391,5	1 900,9	1 804,9
Redovisat eget kapital	355,2	328,7	426,1	407,5
Redovisad soliditet	23,5%	23,6%	20,4%	23,6%
Soliditet exklusive pensionsförpliktelse t o m 1997	44,5%	46,3%	36,2%	40%
Omsättningstillgångar	208,4	195,4	236,8	230,9
Avsättningar	385,1	393,1	404,9	411,0
Långfristiga skulder	430,1	432,8	773,3	726,8
Kortfristiga skulder	275,9	236,9	296,6	259,6
Balanslikviditet	76%	82%	80%	89%

Balansomslutningen har ökat marginellt sedan föregående år och uppgår nu till 1 426 mnkr. Ökningen består framförallt av investeringar i anläggningstillgångar vilket finansieras av framförallt kassaflödet från årets resultat och anslutningsavgifter.

Som beskrivs under avsnitt 3.1 och 3.2 har Arboga kommun valt att redovisa pensionsåtaganden enligt fullfundsmodellen. Detta innebär att samtliga pensionskulder redovisas över balansräkningen inom posten avsättning pensioner.

Vi har i årets granskning noterat att kommunen bokfört utbetalningar från Migrationsverket på balansräkningen. Majoriteten av alla bidrag som utbetalas från migrationsverket betalas ut per individ och tidsperiod, ofta i efterhand och numera ofta

Arboga kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-04-15

som schablonbelopp. Dessa statsbidrag skall i de allra flesta fall intäktsföras det år de utbetalas från Migrationsverket.

Vi kan konstatera att kommunen för räkenskapsåret 2018 har intäktsfört alla utbetalningar från Migrationsverket då balansposten har minskat från 26,7 mnkr vid bokslutet 2017 till 18,9 mnkr för 2018. Effekten av upplösningen av balansposten blir en ökad intäkt i resultaträkningen, således är intäkterna 7,8 mnkr högre under 2018 än vad de hade varit om balansposten hade varit oförändrad.

Per 2018-12-31 finns cirka 19 mnkr bokfört som skuld relaterat till verksamhet som bedrivits med bidrag från Migrationsverket. Då underlagen till balansposten inte är tydliga har vi svårt att uttala oss om vilken del av denna post som enligt god redovisningssed kan periodiseras till 2019 men som beskrivits ovan så borde majoriteten av dessa bidrag intäktsföras 2018 eller sannolikt dessförinnan.

Bedömning

Vår bedömning är att de fel och avvikelser från god redovisningssed som anges ovan inte är så väsentliga att de påverkar vår bedömning om kommunens årsredovisning ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning per 2018-12-31.

3.8 Kassaflöde

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR:s rekommendation 16.2.

Årets kassaflöde är negativt med -7,5 mnkr och har minskat kommunens likvida medel till 130,8 mnkr vid årets utgång.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 39,7 mnkr, årets investeringar påverkade likviditeten med -44,2 mnkr och kassaflödet från finansieringsverksamheten gav ett inflöde med -2,9 mnkr.

3.9 Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen visar vilka investeringar som gjorts under året och hur de förhåller sig till budget.

Totalt sett visar redovisningen en avvikelse med 88,5 mnkr då investeringarna inte når upp till budget. Framförallt är det Teknisk nämnd som inte når upp till budget med sina investeringar. De avviker med 73,3 mnkr mot sin investeringsbudget.

Bedömning

Vi anser att kommunen bör förtydliga presentationen och utveckla analyser och förklaringar kring investeringarna i kommunen. Detta är särskilt viktigt dels då investeringarna är stora och viktiga händelser inom kommunen, dels då avvikelserna från investeringsbudget är stora.

3.10 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen skall upprättas i enlighet med RKR:s rekommendation 8.2. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden.

Enligt KRL 8 kap 2 § ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Enligt RKR 8:2 framgår att betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person, men även andra faktorer ska beaktas. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

I den sammanställda redovisningen ingår förutom kommunen

- Rådhuset i Arboga AB (inklusive dotterföretag)
- Sturestadens Fastighets AB (inklusive dotterföretag)
- Västra Mälardalens Myndighetsförbund
- Västra Mälardalens Kommunalförbund

Resultaträkning Kommunkoncernen

<i>Belopp i mkr</i>	2018	2017	2016
Verksamhetens nettokostnader	-785,5	-743,6	-686,8
Skatteintäkter och statsbidrag	806,2	787,1	760,2
Finansnetto (inkl. pensionsförvaltning)	-4,3	-6,2	0,1
Skatt	-2,9	-3,6	-3,1
Årets resultat	18,7	41,1	98,6
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag	97,9	95,3	90,3

Principiellt kan sägas att nyckeltalen för kommunkoncernen är väl så viktiga som kommunens då de återspeglar alla kommunens aktiviteter, oavsett om de organiserats inom kommunen eller via kommunens bolag.

Liksom de senaste åren visar kommunkoncernen ett positivt resultat.

Bedömning

Kommunen har i sin årsredovisning sammanfogat kommunens och koncernens redovisning till en gemensam resultat- och balansräkning. Vi finner den redovisningen som tydlig och bra vilket ger en god översikt över kommunens och kommunkoncernens resultat och ställning.

Arboga kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-04-15

2018-04-16

KPMG AB

David Bäcker

Certifierad kommunal revisor

Nils Nordqvist

Auktoriserad revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.